

VYSOKÁ ŠKOLA KREATIVNÍ KOMUNIKACE

Katedra vizuální tvorby

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vývoj módní fotografie

Představitelé postmoderní módní fotografie

2020

Simona Sroková

VYSOKÁ ŠKOLA KREATIVNÍ KOMUNIKACE

Katedra vizuální tvorby

Vizuální a literární umění

Fotografie a audiovize

VÝVOJ MÓDNÍ FOTOGRAFIE

Představitelé postmoderní módní fotografie

Vedoucí práce: MgA. Marek Štim

Autor: Simona Sroková

Praha 2020

Prehlásenie

Prehlasujem, že som bakalársku prácu spracovala samostatne a že som uviedla všetky použité pramene a literatúru, z ktorých som čerpala. Súhlasím s tým, aby práca bola zprístupnená verejnosti pre účely štúdia a výskumu.

V Prahe dňa.....

Podpis autora:

Pod'akovanie

Tento priestor by som veľmi rada využila na pod'akovanie vedúcemu bakalárskej práce MgA. Marekovi Štimovi za cenné pripomienky, trpezlivosť a ochotu pri vypracovaní práce. Taktiež ďakujem MgA. Marianovi Benešovi, Ph.D., MQEP za užitočné rady.

Abstrakt

Bakalárska práca je zameraná na autorov postmodernej módnjej fotografie. V prvej časti bakalárskej práce v skratke opisujem vznik módnjej fotografie, zmieňujem mená autorov, ktorí prispeli k legitimizácii módnjej fotografie, ako samostatného žánru. Ďalej sa v skratke venujem fotografií v povojnovom období, ktoré prinieslo do postmodernej iný smer, ktorému sa autori venovali. V druhej časti práce, analyzujem mnou zvolených autorov postmodernej módnjej fotografie. Cieľom bakalárskej práce je fotografov zanalyzovať, popísať ich techniky, postupy a následne po naštudovaní a preskúmaní ich tvorby tieto techniky využiť v praktickej časti práce. Postmodernou tvorbou autorov sa v praktickej časti len inšpirujem.

Kľúčové slová: fotografi, fotografia, postmoderna, módna fotografia,

Abstract

The Bachelor Thesis is focused on the authors of postmodern fashion photography. In the first part of the bachelor's thesis, I briefly describe the origin of fashion photography, mentioning the names of authors who contributed to the legitimization of fashion photography as a separate genre. Further, I focus on photography in the post-war period, which brought a different direction in to postmodernism, followed by the authors. In the second part of the work, I analyse authors of postmodern fashion photography of my choice. The goal of the bachelor's thesis is to analyse the authors, describe their techniques, procedures and then, after studying and reviewing their work, use these techniques in the practical part of the thesis. In the practical part, I am only inspired by the postmodern work of the authors.

Keywords: photographers, photography, postmodernism, fashion photography

1. ÚVOD	8
2. POČIATOK MÓDNEJ FOTOGRAFIE - cesta k dokonalosti	9
2.1. Vzostup komerčnej fotografie	10
2.2. Povojnová fotografia - Módna fotografia sa uberá iným smerom	11
2.3 Módna fotografia - Ako samostatný žáner	12
3. POSTMODERNA VO FOTOGRAFII - ako nekonečná zrkadlová sieň	12
4. ODLIŠNÝ PRÍSTUP K MÓDNEJ FOTOGRAFII - v dobe postmoderny	13
4.1. Helmut Newton	14
4.2. David LaChapelle	14
4.3. Juergen Teller	16
4.4. Nick Knight	16
4.5. Robert Vano	18
5. ASPEKTY SÚVISIACE S MÓDNOU FOTOGRAFIU	18
5.1. Súvislosti	19
6. ANALÝZA TVORBY FOTOGRAFOV	19
6.1. Helmut Newton	20
6.2. David LaChapelle	21
6.3. Juergen Teller	22
6.4. Nick Knight	23
6.5. Robert Vano	24
7. KRITÉRIA PRAKTICKEJ ČASTI BAKALÁRSKEJ PRÁCE	25
8. SUBJEKTÍVNY POHĽAD ZO SÚČASNOSTI	26
9. ZÁVER	27
10. ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY A INTERNETOVÉ ZDROJE	28
11. OBRAZOVÁ PRÍLOHA	30
12. ZOZNAM TABULIEK	33

1. ÚVOD

“Pri módnej fotografii ide o príbeh, pri portréte stačí len prítomnosť a pohľad”¹

Nemožno si ju nevšimúť, nemožno sa s ňou nestretnúť, nemožno ju nevnímať. Číha na nás z každej strany, ovplyvňuje spoločnosť a my naopak z časti ovplyvňujeme ju. Módna fotografia, je žánrom, ktorý sa formoval niekoľko desaťročí od kedy bola fotografia prijatá za legitímny druh umenia. Módna fotografia sa ako samostatný žáner formovala do aktuálnej podoby veľmi dlho. V súčasnosti je všade prítomná, nepriehliadnuteľná. Je to osobitná kategória, ktorá spája niekoľko ďalších umeleckých prístupov.

V tejto bakalárskej práci sa venujem módnej fotografii od jej vzniku. V krátkosti sa zaoberám menami autorov, ktorí prispeli ku vzniku tohoto žánru. V skratke zasahujem do minulosti, aby som dostala do povedomia ako tento druh fotografie v skutočnosti vznikol. Nie je však mojím zámerom, sa do detailov venovať histórii fotografie a taktiež by bolo veľmi obsiahle venovať sa každému autorovi, ktorý súvisí s módnou fotografiou v postmodernej dobe zvlášť. Preto som si po vysvetlení, kto stojí za zrodom tohoto žánru, vybrala niekoľko mien, ktoré zobrazujú módnou fotografiu v období postmodernej, jedinečným a osobitým štýlom. Mojim cieľom v teoretickej časti, je upriamiť pozornosť, na to, akú širokú škálu možností v módnej fotografii postmodernej dobe môžeme nájsť a ako sa fotografie dokážu líšiť v jednom a tom istom žánri. Čo všetko ovplyvňuje tvorbu fotografov a koľko aspektov, spolu s módnou fotografiou tvorí jeden obrovský celok. V druhej časti bakalárskej práce, som si za cieľ stanovila, piatich fotografov a na základe ich analýzy fotografických postupov a preštudovania ich tvorby napodobniť a predložiť jednu výslednú fotografiu od každého autora.

Myslím, že takáto analýza a zosobnenie sa s autormi svetového formátu, dokáže byť obrovským prínosom a inšpiráciou pre nasledujúce generácie módnych fotografov.

¹ Newton Helmut - *Selections from photographic work*, Schimer Art Books, 1993, Munich, ISBN 3-88814-636-4

2. POČIATOK MÓDNEJ FOTOGRAFIE - cesta k dokonalosti

Aby sme sa dostali k počiatku módnej fotografie, musíme sa obzrieť hlbšie do minulosti. Aby fotografia, vôbec mohla byť legitímnym umením, musí prevziať časť náuky a predovšetkým technické postupy z právoplatného maliarskeho umenia. Neskôr boli pop-artisti tí, ktorí chceli fotografiu použiť k výrobe umenia. Pop-art bol prvým hnutím, ktoré prenášalo fotografiu do veľmi dôležitých, súčasných galérii.:

“Pop-art nejenže byl fascinován fotografií jako mnoha dalšími pop symboly, ale zároveň použití cizích fotografií pro něj znamenalo snadné a výrobně efektivní využití cizího intelektuálního majetku. Zbývalo jen vyřešit, jak tuto fotografii přenést do respektovatelných výtvarnických kánonů. Jednou z najoblíbenějších odpovědí byla grafika - mimo jiné síťotisk, ale byla tu i litografie a objevovaly se i desítky dalších postupů, včetně fotografie kombinované s glazurou či kvašem nebo fotografie kombinovaná s olejovými barvami apod.”²

Aby som zhrnula slová Roberta Silveria, pop-artisti boli nie len že fascinovaní fotografiou, ale aj využívali cudzie fotografie, ktoré prenášali do svojej tvorby. Autori v tom období ani len nesnívali o tom, že by fotografiu dokázali presadiť do oblasti umenia v jej čistej podobe. Preto s ňou najskôr manipulovali, ako aj v prípade spomínaného pop-artu, alebo aj v súvislosti s britskou fotografkou Juliou Margaret Cameron, ktorá sa dostala do popredia cez zložité historické koláže s historickými citáciami maliarstva. Henry Peach Robinson, tiež manipuloval dlhodobo s grafickou tlačou, alebo aj Edward Steichen a František Drtikol. Títo piktorealistickej autori na prelome storočia, niektoré výtlačky upravovali pomocou štetca. Fotografia je zaujímavá svojou autenticitou, svojim realizmom a tým, že je všade prítomná a všetko vidí.

Módna fotografia úzko súvisí s reklamnou fotografiou, ktorá sa ako samostatná oblasť začala vyvíjať v dvadsiatych rokoch 20. storočia. V tomto období nastalo niekoľko radikálnych zmien v ekonomike, kultúre či spoločnosti, ktoré prirodzene viedli k ovplyvneniu vkusu a hodnôt populácie. Tesne po 1. svetovej vojne sa začala vo veľkom rozvíjať aj kinematografia a celkovo vizuálne médiá. Spoločnosť v tej dobe bola presvedčená,

² Silverio Robert - *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie múzických umění v Praze, ISBN: 978-80-7331-083-7

že toto médium je vyobrazenie skutočnosti, ktoré otvára mnoho možností na zachytenie rôznych myšlienok odlišným spôsobom.

Za rozkvet tohoto žánru, môžeme považovať 20. - 30. roky, kedy mnoho fotografov prechádza ku komerčnej fotografii. Dôvod bol takmer jasný. Už v tejto dobe prišli fotografi na to, že v tomto smere sa peniaze rozhodne nachádzajú. V týchto rokoch sa čoraz viac začali objavovať mená ako napríklad M. Ray, C. Beaton, E. Steichen. Komerčná fotografia veľmi inklinovala k fotografovaniu módy a high-class portrétu (obr. 1.). High-class portrét sa rozvíjal v medzivojnovom období. Je to portrét, ktorý sa zameriaval predovšetkým na slávne, elitné osobnosti, ako boli speváci a speváčky, herci a herečky alebo politici. Dôvodom bol záujem, o tieto osobnosti, ktoré spoločnosť chcela vidieť. Preto sa tieto fotografie dostávali do rôznych médií, ako aj v súčasnosti. Práve táto elita, boli osobnosti, ktoré udávali módne trendy a týmto spôsobom dokázali manipulovať s vkusom spoločnosti.

2.1. Vzostup komerčnej fotografie

Jedným z časopisov, ktorý sa zameriava na komerčnú fotografiu a celkovo elitný a spoločenský život z oblasti elegantných rób je časopis Vogue. Rok 1919 sa považuje za počiatok módnej fotografie, ako samostatného žánru. Významným menom pre módný časopis Vogue je baron Adolf De Mayer, ktorý začal udávať smer módnej fotografii. Svoje modelky často fotografoval v ich prirodzených polohách v honosných bytových interiéroch. Jeho nástupca bol spomínaný E. Steichen, ktorý absolútne zmenil podobu, ktorú vytváral Adolf De Mayer (obr.2.). Vyumelkovanosť, prezdobenosť, pompéznosť zamenil za alternatívne nové postupy, ktoré boli aktuálne trendy. Začal svoje modelky aranžovať veľmi živo a staval ich do kompozícií plných dramatických kontrastov a plne využíval možnosti geometrických tvarov. Až do 50. rokov 20. st. celkovo prevláda čiernobiela fotografia i keď už existovala farebná fotografia. Ďalšie meno, ktoré sa zapísalo do histórie módnej fotografie, je fotograf maďarského pôvodu Martin Munkácsi, ktorý fotografoval pre taktiež veľmi významný časopis Harper's Bazar vo svojej tvorbe dával prednosť prirodzenejším fotografiám, ktoré boli plné akcie a pohybu, no čo je veľkou zmenou, M. Munkácsi fotografoval v exteriéroch (obr.3.) .

2.2. Povojnová fotografia - Módna fotografia sa uberá iným smerom

Povojnová fotografia v oblasti reklamy a módy sa začala uberať iným smerom, začalo pribúdať viac snímok, nepozostávali už len z elitných, slávnych osobností. Fotografie začali byť viac farebnejšie. To všetko je dôsledkom ukončenia niekoľkoročnej vojny. Do "svetlého obdobia" prichádzali noví fotografi, ktorí sú neodmysliteľnou súčasťou histórie módnej fotografie. Irving Penn a Richard Avedon boli tvorcami súčasného štýlu pre Vogue (obr. 4., 5.). R. Avedon bol súčasťou New Yorkskej školy fotografie, bola to veľmi podstatná skupina fotografov v povojnovom období. Títo autori sú veľmi známi svojou surovosťou, snažia sa ironizovať a podrývať až zosmiešňovať New Yorkskú elitu. R. Avedon sa pri nich naučil mnoho a táto škandalóznosť preniká i do jeho reklamnej, komerčnej tvorby. Od roku 1966 pracoval pre časopis Vogue, kde rozvíjal svoj nekonvenčný jazyk. Bol to veľmi inovatívny a svieži prístup, ktorý ovplyvnil vývoj americkej predstavy o kráse, kultúre a životnom štýle. Jeho veľkým objavom bola v 70. - 80. rokoch bola modelka, ktorú všetci poznajú ako Twiggy (obr. 6.). Cez túto modelku sa odohráva veľká zmena v reklame. Všetci považovali jej telo za ideál krásy, dodnes mnoho žien s touto predstavou o kráse bojuje. Irving Penn taktiež pracoval pre Vogue, pre ktorý vytváral titulné fotografie. Jeho veľmi významným rukopisom je rohová perspektíva, ktorou chcel dostať do popredia osobnosti na fotografiách (obr. 7.). Bol jedným z prvých autorov, ktorý začal používať biele alebo šedé pozadie. Snažil sa o absolútne "vyčistenie" fotografií. V oblasti fotografie sa pritvrdzuje s nástupom éry Helmuta Newtona. Tento autor posunul limity slobody zobrazovania ľudského tela v oblasti módy v 60. rokoch. V jeho fotografiách sú dominantné ženy, vyobrazoval na fotografiách ženy, ktoré nechcú byť submisívne a byť objektom mužskej túžby (obr. 8.). V jeho tvorbe sa často objavujú aj prvky ako zbrane, násilie, podoba zraneného tela. Sú to všetko aspekty, ktoré pred tým nemali miesto (obr. 9.). Môžeme povedať, že drsnosť je jedným z jeho najväčších vkladov do módnej fotografie.

2.3 Módna fotografia - Ako samostatný žáner

“Módna fotografia reflektuje to, po čom spoločnosť túži. Je odrazom spoločenskej klímy a vizuálnej gramotnosti širokej verejnosti.”³

Módna fotografia nám vo všeobecnosti ponúka sledovanosť zmeny spoločenskej komunity, jej vkusu a nárokov. Taktiež vďaka nej prichádzajú do popredia témy o ktorých sa dovtedy nehovorilo. Sú to témy ako napríklad, erotika, sadomasochistická estetika, pornografická elegancia, transexualita a ďalšie témy, ktoré sa spolu s Helmut Newtnom v módnjej fotografii otvárajú a stávajú sa bežnými. William Klein bol ďalším autorom, ktorý inklinoval ku fotografii svojou surovosťou, drsnosťou a sarkazmom, za ktorý v rokoch 1956-1959 obdržal vlnu kritiky. Pretože verejnosť nebola pripravená na takú dávku pravdivosti, ktorú Klein vo svojich fotografiách vyobrazoval (Obr. 10., 11.). V oblasti módnjej fotografie získaval oveľa pozitívnejšie reakcie na svoj autentický prístup. Niekoľko rokov s týmto prístupom viedol časopis Vogue v Paríži. Reakciou na túto bezprostrednosť rôznych foriem násilia a erotiky bola tvorba Sarah Moonovej (Obr. 12.), ktorá do módnjej fotografie znovu priniesla jemnosť, farebnosť a miernu dávku erotického napätia. Prinieslo to veľké osvieženie a dávku inšpiratívnosti pre časopis Harper's Bazaar. Jej tvorba bola viac výtvarná a umelecká, pretože v tom čase bol trh presýtený erotizmom.

3. POSTMODERNA VO FOTOGRAFII - ako nekonečná zrkadlová sieň

Aby sme si postmodernú fotografiu časovo ohraničili, hovoríme teda o 80. - 90. rokoch, hlavne v euroamerikom regióne. Existuje mnoho verzií ako popisovať postmodernú dobu. Napríklad Noami Rosenblum, historička fotografie ju popísala takto:

”V osmdesiatych letech se konceptuální tvorba předchodzí dekády rozvinula v umění označované jako postmoderní. Jedním z rysů postmoderny ve fotografii by útok proti směřování fotografie od dokumentu k fotografii výtvarné. Současně se tak měnil vztah fotografického obrazu ke společnosti. Postmodernisté tvrdili, že fotografický obraz nesmí (na rozdíl od ručně vytvořeného obrazu) požadovat právo na jedinečnost a že fotografie si přivlastňuje, kopíruje něco, co již existuje. Dále postmodernisté říkali, že vzhledem k tomu, že ani fotograf, ani divák nejsou schopni překročit dobové kulturní vzorce, a že tedy není

³ Vartecká Anna - *Ven ze stínu - Vybrané kapitoly z dějin fotografie 1918-1955*, Publikaci vydala, Fakulta užitého umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem 2005, ISBN: 978-80-7044-966-0

možné vytvárať fotografické obrazy, ktoré by byly esteticky a emocionálne nadčasové a obecně srozumitelné, má fotograf raději podněcovat úvahy o soudobých společenských javech. Někteří (autori), jako Sherrie Levine, která o fotografovala dobře známá fotografická díla, a Richard Prince, jehož námětem byly fotografie z módních časopisů, se snažili zaútočit na modernistickou představu fotografa coby charakteristické postavy s jedinečnými tvůrčími schopnostmi. Postmoderní strategie nabídly škálu možností, od napodobování filmových fotosek či elegantních reklamních fotografií, jako v případě Cindy Sherman, která portrétovala sebe samu v najrůznějších přestrojeních, po aranžování scén s živými modely nebo loutkami.⁴

Iný postmoderný prístup zas hovorí o tom, že Postmoderna už len z názvu naznačuje, že je niečo viac ako len móda v umeleckom svete.: “Chápanie postmodernity ako nekonečnej zrkadlovej siene je oveľa väčším, jednoduchším priblížením tohoto princípu. Je zjavné, že umenie rastie z celkového stavu danej situácie a civilizácie ako celku. To znamená, že všetky predstavy o tom, že spoločnosť je formovaná umením sú naštrbené. Prvotný impulz je práve opačný. Umenie je formované všetkými biogickými vplyvmi a civilizáciou.”⁵

Čo sa týka vierohodnosti fotografií, v tomto období okrem kritickosti je práve nekvalita a neprecíznosť považovaná za oveľa vierohodnejšiu. Napríklad také fotografie ako má Helmut Newton cez kľúčovú dierku, alebo zo zákulisia, taktiež snímky paparazzov. No naopak komerčná, módna fotografia, ako napríklad fotografovanie konkrétnej módnej značky, sa v takom prípade, fotografi snažili o čo najväčšiu precíznosť a detailnosť. To je druh fotografie, ktorému je i v dnešnej dobe ťažšie uveriť. Práve nekvalita, zrno a jemná neostrosť je to, čo v ľuďoch dodáva pocit akejsi totožnosti so svetom, ktorá poukazuje na skutočnú realitu.

4. ODLIŠNÝ PRÍSTUP K MÓDNEJ FOTOGRAFII - v dobe postmoderny

V tejto kapitole opisujem niekoľko autorov, ktorí patria do postmodernity. Vybrala som si fotografov, ktorí sa od seba odlišujú svojim prístupom a technikami k módnej fotografii. Každého autora charakterizujem individuálne, opisujem princípy, vyzdvihujem ich osobitosť a unikátnosť, ktorú do postmodernity svojou tvorbou priniesli.

⁴ Ronsenblum, Naomi: *A World history of Photography*, Abbeville Press, New York 1997, str. 577 ISBN: 978-07-8921-343-3

⁵ Silverio Robert - *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISBN: 978-80-7331-083-7

4.1. Helmut Newton

Newton je veľkým prínosom pre módnú fotografiu, venoval sa zvyčajne trom žánrom a tým je módna fotografia, akt a portrét. Hovorí sa, že tvoril Richard Avedon, po ňom dlho dlho nik, až napokon práve Helmut Newton. Svoju individualitu Helmut preukazoval v Londýnskom magazíne Vogue v roku 1959. Bola to pre neho jedna z veľkých príležitostí, kde sa snažil uplatňovať svoje odvážne predstavy na modelkách v oblasti módy. V 80. rokoch bola jeho tvorba veľmi plodná, mnoho fotografií vzniklo v postmodernej dobe. Helmut je význačný tým, že zmenil vnímanie ľudského tela, predovšetkým ženského tela. Z jemných, krehkých, noblesných žien sa na jeho fotografiách stávajú ženy dominantnými, sebedomými s výrazom silnej a výnimočnej bytosti. Helmut si svoje modelky vyberal na základe ich výzorových predpokladov, napríklad dlhé nohy, výrazný dekolt, štíhla postava (obr. 13., 14.). Vo svojich fotografiách otváral témy, ktoré boli v tomto období tabu, transexualita, sadomasochizmus, homosexualita či fetišizmus, týmto narážal na puritánsku morálku (obr. 15.). V jeho tvorbe prevažujú čiernobiele fotografie. Snaží sa odfoťiť modelku tak, aby bola nahá a zároveň oblečená. Celkovo jeho tvorba bola vedená k tomu, aby provokovala publikum. Okrem provokatívnych fotografií, nádherných modeliek, nafotil samozrejme aj množstvo portrétov slávnych osobností. Podľa Oliviera Toscaniho, Newton využíval sociológiu vo fotografii. Dokázal odhadnúť ako pracovať s buržoáziou, s ktorou sa často vo svojej práci stretával. Na jeho fotografiách nemožno neobdivovať jeho eleganciu spojenú s humorom. Tvrdí, že môže fotografovať len tri typy ľudí a to ľudí, ktorých buď miluje, obdivuje alebo nenávidí.

4.2. David LaChapelle

David je nie len módnym fotograf, ale taktiež filmový režisér. Jeho prístup k módnej fotografii je veľmi špecifický. Vyznačuje sa hlavne svojim surrealistickým jedinečným štýlom. Svojou tvorbou ovplyvnil rad ďalších súčasných umelcov. Zlomovým okamihom v jeho kariére bolo jednoznačne stretnutie s ikonou amerického pop-artu Andym Warholom. "Warhol - postmodernista před postmodernismem - je samozřejmě fascinující osobnost. Právě on využil subdodávateľské fotografie (či jinou tvorbu) s vůbec nejvyšší efektivitou a to, že říkal svému ateliéru Factory, není náhoda. Byl to on, kdo předešel některé postupy

tak typické pro pozdější fotografii osmdesátých a devadesátých let.”⁶ Lachapelle nie je výnimkou, Andy Warhol ho vo svojej tvorbe výrazne ovplyvnil. Začal pracovať pre časopis *Interview*, ktorý bol v tej dobe veľmi exkluzívne periodikum, ktoré sa snažilo ukázať, že aj v sfére pop kultúry vznikajú umelecké diela zásadného významu. V 90. rokoch prišiel prirodzený vzostup Davida. Obrazy zo stien galérií boli premiestnené do časopisov a reklamných médií. V jeho tvorbe už prestalo byť vidieť čo je jeho voľná tvorba a čo je práca pre konkrétne časopisy. Kritikom sa nepáčila jeho komerčnosť a zapredanosť korporáciám. Na nejaký čas ho vylúčili z umeleckého prostredia. Jeho pohľad bol oveľa širší a otvorenejší pre viacerých divákov a nechcel sa nechať ovplyvňovať len vymedzenou spoločnosťou v galériách a teoretikmi umenia. Vďaka komerčným zákazkám si vytvoril osobitý výtvarný štýl, ktorý dodnes ostal nezmenený. Zaručene sa nedá pomýliť s tvorbou niekoho iného. Typickým znakom Lachapellovej fotografie je farebnosť, zdanlivá povrchnosť a vyumelkovaná prvoplánovosť. To je prvý pohľad na jeho tvorbu, no v skutočnosti je potrebné ho viac popísať. Davidova inšpirácia siaha oveľa hlbšie. Vo svojej tvorbe poukazuje na vlastné skúsenosti, ktorými si prešiel počas života, čerpá z renesančnej a barokovej dynamiky, v jeho tvorbe taktiež nájdeme kúsok symbolizmu a tiež dekadencie. Využíva prácu s kontrastom a zahráva sa so zámenou identít. Ľudí zasadzuje do prostredia, ktoré im je na prvý pohľad cudzie, často šokuje súvislosťami. Jeho tvorba je veľmi na hranici umenia a gýču. Na jeho fotografiách sa odohráva celý príbeh, sú vždy do detailu premyslené (obr. 16.). Prostredníctvom svojej fantázie si na svojich fotografiách plní nedosiahnuteľné sny. Dokonale sa hrá s farbami a kompozíciou. Nikdy nič nefotografuje náhodne, všetko má dopredu naplánované. Túto prehnanú estetizáciu je ale potrebné vnímať ako ironický pohľad na hodnoty konzumnej spoločnosti. Vždy v jeho tvorbe nájdeme vyjadrenia k aktuálnym a aj všeobecným témam. Je to jeho osobný názor, ktorý vyjadruje týmto spôsobom. V druhej polovici 90. rokov sa karta obrátila a David dostal status uznávaného a vysokohodnoteného umeleckého fotografa. Neskôr s príchodom roku 2000 sa Lachapelle rozhodol zásadne obmedziť komerčné zákazky a tak sa naplno začal venovať voľnej tvorbe.

⁶ Silverio Robert - *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISBN: 978-80-7331-083-7

4.3. Juergen Teller

V 80. rokoch študoval fotografiu v Nemecku, neskôr sa presťahoval do Londýna kvôli svojej kariére fotografa. V auguste 1994 už jeho fotografia Kate Moss (obr. 8.) svietila na obálke britského Vogue, o dva mesiace neskôr bola na obálke Vogue ďalšia z jeho fotografií. Jeho vyblednuté, úprimné portréty modelov sa objavovali v obrovských preslávených kampaniach ako napríklad Yves Saint Laurent, Marc Jacobs, Celine. Fotografoval slávne osobnosti medzi ktoré patria mená Sofia Coppola, Kanye West, David Hockney a veľa ďalších. Jeho tvorba je jedným z prístupov k módnjej fotografii, ktorý je úplne odlišný od predošlých autorov. Jeho umelecký postup je založený na ironii, dôvtipe a odstupe, odhaľuje špinavý realizmus, ktorý je zahalený v očarujúcom elitnárskom živote, snaží sa tak odhaliť skutočnú osobu, ktorá mu v ten moment stojí pred objektívom. Taktiež má schopnosť hrať sa a rozpoznať pôsobivú scénu od pôsobivej fotografie. Balancuje na hrane irónie a vážnej fotografie. Svoje modelky na fotografiách nelíči ani neretušuje. Stavia ich do tých najnepríjemnejších, dá sa povedať až nelichotivých situácií. Modelky, ani verejne známe osobnosti nešetří a práve ich stavia do situácií, na ktoré nie sú zvyknuté. Teller svojším prístupom dáva divákovi do povedomia, že aj celebrity sú bytosti z mäsa a kostí. A rovnako ako ostatní ľudia majú svoje nedokonalosti. Surovosť je slovo, ktoré vystihuje tvorbu Juergena Tellera. Za každou Tellerovou fotografiou je však myšlienka, ktorá môže na prvý pohľad pôsobiť ako kliše, ale práve to poukazuje na jeho bezprostrednosť a klamlivú jednoduchosť.

4.4. Nick Knight

“Fotografia nie je médium, ktoré ukazuje pravdu, ale ukazuje názor. Názor, ktorý treba považovať za pravdu.”⁷

V súčasnosti sa považuje za jedného z najúspešnejších módných fotografov. Už dlhé desaťročia Nick pretvára snímky a kreatívne posúva hranice fotografie. Priniesol so sebou vlnu inovácií. Okrem akejkolvek estetickej koncepcie skúma rôzne aspekty ľudstva, zdravotného postihnutia, fanatizmu či rasizmu. Jeho fotografie sú nezvyčajné, vysoko estetické a majú za cieľ prinútiť diváka, aby prehodnotil spoločenské predstavy o tom čo je

⁷ Normal magazine - *Exclusive interview* [online] URL: <https://www.normal-magazine.com/nick-knight-en> - “Photography is not a medium that shows the truth, but shows an opinion.”

krásne alebo škaredé. Jeho fotografie módy sa vyznačujú futuristickým nádychom. Jeho tvorba nikdy nepozera dozadu. Či už fotí obálku časopisu Vogue, alebo fotí reklamnú kampaň pre Swarovski. Medzi jeho prvé významnejšie fotografie patrí koncept pre stylistu Yamamota, fotografie známej Kate Mossovej až po anglickú kráľovnú. Nick vždy napreduje, vyvíja a experimentuje s technológiou. Patrí medzi najvplyvnejších a vizionárskych fotografov svojej generácie. Hľadá niečo také, čo pred tým ešte nikto nikdy nevidel a keď to nájde, hľadá ďalej. Nick je veľmi precízny, i keď so svojou prácou nikdy nie je na 100 % spokojný. V roku 1993 sa predstavil na titulnej strane British Vogue, fotkou Lindy Evangelista, ktorou odštartoval svoju povesť (obr. 18.). V roku 2000 Knight uvádza na trh SHOWstudio.com, živú digitálnu sieť venovanú módnym fotografiám. Je to webová stránka ktorá obsahuje fotografie, filmy a predstavenia s rôznymi známymi osobnosťami, s cieľom vytvoriť vizionársky obsah zameraný na skúmanie všetkých aspektov módy a tým chce ukázať celý tvorivý proces od počatia až po koniec. Zaujímavosťou je, že Nick mal niekoľkých asistentov. Zhodou okolností Juergen Teller, bol jedným z nich, ktorý požiadal Nicka o pozíciu asistenta, ten mu však povedal, že jeho práca je tak silná, že nevie čo viac by ho mohol ešte naučiť. Postupom času a hlavne vývojom fotografickej technológie sa mu otvorili ďalšie možnosti. Knight tvrdí že:

“Fotografia je predovšetkým o manipulácii a ako sa vyvíja, stáva sa manipulatívnejšou vo všetkých smeroch. Ide o individuálne vnímanie reality a to je to, čo ľudia chcú vidieť. Pracujem s kamerou a očakávam okamih, kedy sa farby a tvary spoja a vytvoria harmonickú sériu vzorov.”⁸

Týmto názorom sa stal priekopníkom komerčnej digitálnej fotografie. Nick ale o sebe tvrdí, že v súčasnosti nechce byť kategorizovaný za módného fotografa, pretože za posledných 30 rokov jeho tvorby, je už za hranicou módnjej fotografie. Pri svojej práci používa veľa grafickej úpravy, niekedy fotí na iPhone, taktiež maľuje a vytvára filmy. Tvrdí, že to čo vytvára, je už za hranicou fotografie. Je to tvorba ktorá sa vynára, už ako nové médium dnešnej doby. Toto nepomenovateľné médium je len v zárodku.

⁸ Rawsthorn Alice - The New York Times - *Vision Quest* [online] Dostupné z - URL: <https://www.nytimes.com/2007/04/15/style/tmagazine/15tquest.html?pagewanted=all>

4.5. Robert Vano

Jeden z fotografov, ktorý má taktiež veľmi zaujímavý príbeh, ktorý rovnako ako pri predošlých spomínaných autoroch viedol k fotografii. Je pôvodom zo Slovenska a aktuálne žije v Prahe. Jeho tvorba sa vyznačuje tým, že fotografuje na klasický film, používa v súčasnosti už málo využívanú techniku, ktorá sa nazýva platinotypia. Je to fotografický proces, ktorý je založený na citlivosti platinových solí na osvetlení. Jedná sa o jednu z najtrvanlivejších fotografických techník. Najradšej pracuje s denným svetlom. V tejto súvislosti je možné spomenúť, že vedie workshopy “Daylight nude”. Vanove fotografie sú vzhľadom na jeho sexuálnu orientáciu často spojené s nahými mužmi. Vo svojich počiatkoch sa venoval hlavne módnej fotografii a koníček fotiť nahých chlapov si nechával len pre seba. Akty mužov vytvára dodnes, majú silný erotický nádych, niektoré z nich hraničia s pornografiou, ale to je subjektívny názor každého diváka (obr. 19.). Vano do svojej tvorby vnáša predstavy a túžby. Z jeho fotografií je možné vidieť ideál mužskej fyzickej krásy.:

“Väčšinou sa zamilujem do objektu, ktorý fotím. To je najdôležitejšia vec v mojej fotografii. Nestarám sa veľmi o techniku, kompozíciu, tene a všetky tie ostatné bláznivé veci. Ale pritom mám v sebe ten určitý spôsob, ako vnímam veci. To sa tiež vlastne stále mení. Boli časy kedy som sa snažil byť perfektný. Jediným problémom byť perfektný je, že perfektní ľudia nemajú čo povedať.”⁹ Vďaka tomuto, jeho fotografie vnímam ešte o čosi osobnejšie.

5. ASPEKTY SÚVISIACE S MÓDNOU FOTOGRAFIU

Módna fotografia sa ako osobitný žáner vyvíjala niekoľko desaťročí. Ako som spomínala v niekoľkých predchádzajúcich kapitolách, s módnou fotografiou prichádza niekoľko aspektov, ktoré vytvárajú jeden veľký celok. Ďalšiu kapitolu som zamerala prirodzene na módných návrhárov. Sú nesmierne veľkou súčasťou módnej fotografie, rovnako sa na celom “svete” módnej fotografie podieľajú vizážisti, ktorí upravujú fotografované osoby do takej podoby, ako si fotograf predstavuje. Zaiste nutnosťou je, znovu spomenúť osobnosti, ktoré sú na fotografiách vyobrazované.

⁹ Vano Robert, *Fotka nemusí být ostrá*. Nakladatelství Slovart, Praha 2015, str.13. ISBN 978-80-7529-107-3

5.1. Súvislosti

Je zrejmé, že osobnosti na fotografiách sú dôležitým aspektom, ktoré jednak fotografa prezentujú a v médiach na základe ich fotografií, ovplyvňujú veľkú časť spoločnosti. Inak povedané, tieto osobnosti udávajú trendy a dokážu manipulovať s obrovským množstvom divákov. Preto je veľmi dôležité, koho a akú módnou značku fotograf prezentuje, keďže sa tieto fotografie dostávajú do sveta masmédií. Taktiež módné časopisy, majú rovako veľký súvis s popularitou módného fotografa. Všetky tieto aspekty sú pre fotografa veľmi dôležité a vo veľkej miere ovplyvňujú kariéru každého z nich.

Napríklad kariéru Helmuta Newtona odštartovala práca pre v súčasnosti najpopulárnejší módný časopis Vogue v Londýne. Začal fotografovať elitné osobnosti ako napríklad Palomu Picassovú, Pierre Cardin, Noami Campellovú (obr. 20). Pestrá kariéra Davida LaChapella začala už v pomerne mladom veku, všetko sa zmenilo po tom čo stretol známeho autora pop-artu Andyho Warhola (obr.21) a začal pracovať pre časopis Interview. Dôvtipný fotograf Juergen Teller sa dostal do povedomia vďaka fotografiám, ktoré nafotil s Kristen McMenamy (obr.22), ktorá mala na hrudi napísané Versace pre časopis *Suddeutsche Zeitung*. O rok na to spolupracoval s módnou značkou Marc Jacobs. Nick Knight dostal príležitosť vytvoriť sériu portrétov pre piate vydanie časopisu *iD*. Táto jeho práca upútala pozornosť natoľko, že dostal spoluprácu pre japonského designéra Yohji Yamamoto (obr. 23), ktorá bola jeho prelomová. Robert Vano mal úplne iný príbeh, ktorý ho zaviedol k módnjej fotografii. Niekoľko rokov pracoval ako asistent pre módného fotografa Horst P. Horst, prácu tohoto fotografa niekoľko rokov len pozoroval a neskôr sa stal samostatným módnym fotografom pôsobiacim v New Yorku, Paríži a Miláne, kde svoju kariéru odštartoval fotografiami v časopise *Cosmopolitan*.

6. ANALÝZA TVORBY FOTOGRAFOV

Preto, aby som sa dostala k praktickej časti bakalárskej práce, som uznala za potrebné prejsť si stručne vývoj módnjej fotografie, kto stál za jej zrodom. Ďalej som si vybrala niekoľkých postmoderných fotografov, ktorých som opísala. I keď každé z týchto mien, ktoré som opisovala by si zaslúžilo väčší rozsah, väčšiu pozornosť, špecifikáciu aj ako samotná bakalárska práca. Cieľom bolo skôr opísať ich prácu a princípy, ktorým sa v tejto kapitole venujem. Venujem sa autorom po technickej a vizuálnej stránke tak, aby som si ujasnila

ich pôvod, z čoho autori čerpajú a čo je ich zmyslom tvorby. Na základe týchto aspektov prejdeme k samotnému vypracovaniu fotografickej práce, ktorá je týmito zisteniami len inšpirovaná.

6.1. Helmut Newton

Technicky si dal vždy záležať na dobrom objektíve. Dlhú dobu pracoval s Nikkormatom neskôr s Hasselbladom a s optikou Zeiss. Z času na čas pracoval aj s Nikonom a Canonom, no zásadne nikdy nie s Leikou, vraj bola príliš komplikovaná. Helmut využíval široké objektívy. Jeho fotografie sa držia pravidla zlatého rezu alebo fotografuje verziou pravidla tretín. Tieto pravidlá sú veľmi podobné. Zlatý rez je dá sa povedať komplikovanejšia verzia fotografovania tretín. Vo svojej tvorbe využíva často exteriér, ale taktiež interiér a ateliér. Väčšinu snímok fotografuje pomocou denného svetla, v interiéroch často využíva prienik svetla z okien. Svoje ikonické čiernobiele fotografie si nechával vyvolávať zásadne na mieste, kde to už dobre poznal, pri farebných fotografiách, mu na tom až tak nezáležalo. Jeho fotografie sú vysoko kontrastné, čo je u Helmuta poznávacím znamením. No nebol posadnutý technikou, niekedy mal len jedného asistenta, nepoužíval maskérov ani kaderníkov. Fotil veľmi rýchlo. “Na profesii fotografa je úžasné, že stačí mať dva malé foťáky pri sebe a všetko ostatné už len v hlave”¹⁰. Vždy mal pri sebe malý zápisník, kde si zapisoval svoje nápady budúcich záberov alebo rôzne titulky časopisov, ktoré ho zaujali. Počas svojej práce ho ale nepoužíval, pretože už mal svoju predstavu v hlave. A keď sa situácia vyvynula inak ako si naplánoval, nechával to plynúť a to, že mal nejaký zápisník, na to rýchlo zabudol. Helmut tvrdí: “Kaderníci stylisti a ostatní ľudia sú zbytočne veľmi drahí. Svoje inscenácie si pripravujem sám niekoľko hodín, samotné fotenie trvá len chvíľu. Perfektná fotografia nevyzerá ako módna fotografia, ale viac ako záber z filmu, portrét alebo momentka. Akokoľvek, len nie ako módna fotografia.”¹¹

¹⁰ Newton Helmut - *Selections from photographic work*, Schirmer Art Books, 1993, Munich, ISBN 3-88814-636-4

¹¹ Gundle Stephen - *Glamour a history* - Oxford 2008: Oxford University Press, ISBN: 978-0-19-921098-5

24. Helmut Newton - Woman into man - Paris

25. Helmut Newton - Père Lachaise, Tomb of Talma - Paris

26. Helmut Newton - Elsa Paretti- New York

6.2. David LaChapelle

“V svojich fotografiách sa snažím, čo najviac vzdialiť od reality. Sny by mali byť súčasťou každého života.“¹²

Počas svojej kariéry si LaChapelle vybudoval obrovské uznanie, medzi umelcami popkultúry. Nehanbí sa priznať, že tvorí súčasť komerčného sveta. Je zjavné, že jeho pestrá tvorba je inšpirovaná pop-artom, tvrdí že, pop-art je umenie pre každého. Má rád umenie, ktoré nie je príliš intelektuálne. Do svojich fotografií vkladá posolstvo a hlavne svoj rukopis. Každá jeho fotografia je ako jeho pestrý sen. Jeho fotografie nemajú predstavovať ani zďaleka skutočnosť, skôr majú vyvolávať príjemné pocity v divákovi. David má na svojom rebríčku nafotených mnoho fotografií slávnych osobností a preto sa približuje k masovému publiku. Vo svojich fotografiách David otvára podobne ako Newton, len o čosi neskôr témy rôznych foriem ľudskej sexuality, voľne naväzuje na Andyho Warhola a tým posúva pop-art na úplne inú úroveň. Počas fotografovania David navodzuje hudobnú atmosféru, snaží sa tým pomôcť fotografovaným osobám, viac pochopiť jeho myšlienku a zámer. I keď sa David venuje taktiež aj režirovaniu filmu, nie len fotografii, vždy uprednostňuje statický obraz, kde sa odohráva jeden veľký príbeh, do ktorého vkladá vo veľa prípadoch nádej na niečo nové.

¹² LaChapelle David - “My pictures are about getting as far away from reality as possible. Dream should be part of our everyday life” [online] Dostupné z - URL:<https://www.idlehearts.com/1287435/my-pictures-are-about-getting-as-far-away-from-reality-as-possible>

27. David LaChapelle - X-files 90'

28. David LaChapelle KENZO

29. David LaChapelle
- X-files 90'

6.3. Juergen Teller

Tvorba Juergena Tellera je veľmi odlišná, ako som už spomínala v časti, kde som autorov v krátkosti predstavila. Namiesto toho, aby pri fotografovaní celebrit alebo menej známych osobností predstavil ich najlepšie kvality, na fotografiách zachycuje tie najviac zraniteľné momenty a kompozície, ktoré už dá sa povedať balansujú na hrane komerčnej a umeleckej fotografie. Jeho využitie kompozíc je teda veľmi pestré, všetky pravidlá o zlatom reze a rôzne iné naučené kompozície, idú mimo neho. Má veľmi dobrú schopnosť zachytiť, práve ten jedinečný moment, na ktorý zrovna ostatní vôbec nečakajú. Jeho fotografie sú surové a často preexponované, pravidelne využíva blesk, aby dal svojim módnym fotografiám náskok. Na zachytenie toho najvhodnejšieho, spontánneho okamihu využíva dve kamery naraz. Jeho modely vyzerajú nestrážene a často ich zasadzujú do prostredia pre fotografované osoby určite známe, ako napríklad kuchyne, kúpeľne alebo spálne (obr. 30., 31.).

Jeho vyobrazenie osobností na fotografiách občas pôsobí až trápne, ale zároveň provokatívne a bez námahy. Zároveň vždy donúti zapojiť diváka do deja a do všetkých detailov scény. Juergenova tvorba ponúka nahliadnutie do úplne iného sveta. Je to veľmi kontroverzný fotograf. Jeho fotografie boli aj viackrát vyhlásené za neslušné a až pornografické, aj napriek týmto obvineniam sa mu podarilo niekoľko veľkých kampaní,

ktoré zrealizoval. Odmieťa retušovanie a saturovanie svojich fotografií, ktoré je v módnjej branži pomerne bežným postupom. Takýchto prístupov sa v tejto oblasti vyskytuje naozaj len veľmi zriedka.

Juergen hľadá vo svojich úprimných a zároveň výstredných fotografiách vzrušenie a krásu, ktorú by bežne ľudia považovali za úplnú monotónnosť. Jeho práca bola a teda stále je priekopnícka a prepojila tvrdú hranicu medzi reklamou a umením.

32. Juergen Teller - Marc Jacobs

33. Juergen Teller - Marc Jacobs

34. Juergen Teller - Lehman Maupin

6.4. Nick Knight

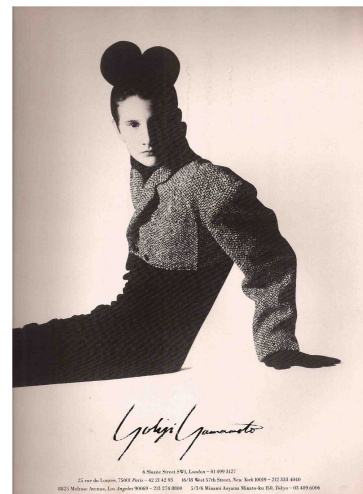
Vo svojich fotografiách nám ukazuje chúlостivú a vášnivú stránku sveta. Má rád čisté emócie a pomocou nich sa snaží pochopiť skutočný význam vecí. Medzi jeho poznávacie znamenia patrí nádych futurizmu a nadčasovosti. Fotografie obvykle zasadzujú do stredových kompozícií. Často používa digitálnu úpravu, umelé svetlo s ktorým sa nekonečne dlho pohráva. Najčastejším prostredím v jeho fotografiách je práve ateliér. Pri réžii svojich fotografií mu vypomáha celý tím profesionálov. Dôležitou informáciou je, že Knight sa pohráva s myšlienkou toho čo je krásne a čo škaredé. Núti divákov zahodiť všetky predsudky o akomsi ideáli krásy, ktorú si naša spoločnosť v dobe postmodernej vytvorila.

35. Nick Knight - 1986 - Yamamoto

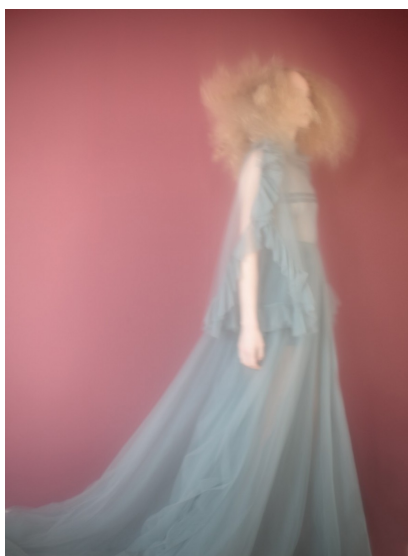
36. Nick Knight - Naomi Campbell - Yohji Yamamoto 1987

37. Nick Knight - Yohji Yamamoto - 1982

6.5. Robert Vano

I keď Robertova tvorba nie je tak technická, ako tvorba predošlých autorov, je rovnako dobre rozpoznateľná, vďaka už spomínanej technike platynotypia. Taktiež je zástanca názoru “fotka nemusí byť ostrá”, podľa tohoto prehlásenia Robert nazval aj jednu z jeho publikácií. I keď na základe tejto myšlienky, jeho fotografie často pôsobia ako momentky, Vano tvrdí, že všetky fotografie má dopredu vymyslené a naplánované. Väčšinu svojich fotografií fotí do kompozície zlatého rezu. Vždy fotí na clonu 1.4. a čas 1/15 sekundy. Toto je jeden z dôvodov prečo jeho fotografie sú rozpoznateľné. Vo svojich módnych fotografiách nekombinuje viac ako tri farby. Viac farebných kombinácií v ňom spôsobuje chaos a prekombinovanosť.

38. Robert Vano - Dolce vita

39. Robert Vano - Dolce vita

40. Robert Vano - Dolce vita

7. KRITÉRIA PRAKTICKEJ ČASTI BAKALÁRSKEJ PRÁCE

V tejto kapitole si stanovujem kritéria, podľa ktorých v praktickej časti bakalárskej práce postupuje. Tieto kritéria som si stanovila na základe zistených informácií o každom autorovi. Fotografie nie sú presne napodobňované ani kopírované, len inšpirované ich tvorbou. Každý z týchto fotografov je veľmi jedinečný preto vo výsledku fotografie nebudú nijak naväzovať. Majú vyplývať z fotografií, ktoré autori fotografovali v čase postmoderny. Výsledné fotografie sú inšpirované tvorbou autorov 80. - 90. rokov.

	Kompozícia	Lokácia	Svetlo	Zámer autora
Helmut Newton	Zlatý rez	Exteriér/interiér	Denné svetlo	Vyobrazenie dominantnej, sebavedomej ženy.
David LaChapelle	Filmová kompozícia	Exteriér	Umelé svetlo	Pestrý nesplnený sen s posolstvom.
Juergen Teller	Neurčitá kompozícia (negácia kompozície)	Interiér	Umelé svetlo + blesk	Anti móda, surovosť, sarkazmus a irónia.
Nick Knight	Stredová kompozícia	Ateliér	Umelé svetlo	Nádych futurizmu, nadčasovosti.
Robert Vano	Zlatý rez	Exteriér	Denné svetlo	Fotografia ako momentka.

Tabuľka č. 1 - Kritéria praktickej časti

8. SUBJEKTÍVNY POHĽAD ZO SÚČASNOSTI

Po tom čo som zhrnula vývoj módnjej fotografie, cez povojnové obdobie až po postmodernu, som spozorovala, ako tento žáner neustále kolísal. Prvotná myšlienka ktorou chceli fotografií prezentovať osobnosti, bola cesta fotografie k úplnej dokonalosti. O čosi neskôr, v povojnovom období prichádzala druhá strana vyobrazenia osobností, fotografia bola čoraz viac približovaná k reálnemu životu, nie len elitných osôb, ale aj bežných ľudí. Dostávali sa do povedomia témy, ktoré pred tým boli absolútne tabu. Fotografia postmoderny otvorila veľa možností, nechala autorom priestor na vyjadrenie svojich názorov. Vo veľkej miere ovplyvnila súčasnú fotografiu.

V súčasnosti fotografia nabrala úplne iný rozmer. Vývojom technológií je fotografia pre každého človeka úplne prirodzenou súčasťou každodenného života. Témy, ktoré boli pred tým nové, ako napríklad transsexualita, násilie, rasizmus sú pre ľudí dnešnej doby bežné. Tieto témy sú často vyzdvihované a často riešené. V oblasti módnjej fotografie, sú elitné osobnosti stále tie, ktoré udávajú módnne trendy a manipulujú s populáciou. Súčasná vďaka technologickému pokroku so sebou priniesla nové médiá. Ľudia každodenne prispievajú neuveriteľné množstvo fotografií, ktoré nás do veľkej miery ovplyvňujú. Najpopulárnejšou sociálnou sieťou súčasnosti je instagram, táto sieť je odrazom doby. Pomocou tejto platformy si ľudia vytvárajú svoj vlastný svet, svoju fiktívnu identitu toho, ako by chceli v skutočnosti vyzerat' alebo pôsobiť. Týmto neustálím prínosom fotografií sme dospeli k tomu, že už nevieme rozoznať krásu od gýču.:

“Dílo - včetně tak objektivního, za jaké je mylně považována fotografie - tedy neexistuje samo o sobě, ale pouze ve vztahu ke konzumentovi. To co nazýváme vkus, je pouze systémem individuálních a sociálních předsudků. Kýč není dílo samo, ale náš vztah k dílu.”¹³

¹³ Silverio Robert- *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISBN: 978-80-7331-083-7

9. ZÁVER

Cieľom teoretickej časti bakalárskej práce bolo uviesť čitateľa do stručnej histórie módnjej fotografie, nebolo však cieľom preberať históriu fotografie do detailov. Ujasniť divákovi, komu vďačíme za zrodenie samostatného žánru, módna fotografia. Pustupne prejsť k módnjej fotografii v dobe postmoderny, v krátkosti opísať postmodernú dobu, i keď sme prišli na to že postmoderná doba je popisovaná viacerými spôsobmi, a teda dobu postmoderny ťažko zhrnúť do jednej vety. Postmoderna ako zrkadlová sieň je výraz, ktorý je mne samej najbližší. Nekonečné odrazy z minulosti, ktoré neustále vnášame do prítomnosti je spôsob akým tomu rozumiem.

Pokračujem v teoretickej časti, ktorá pozostáva z niekoľkých autorov. Presne piatich autorov, ktorých som si vybrala na základe toho, že každý jeden autor priniesol do doby postmodernej iné prístupy, ktoré ovplyvnili i súčasnú tvorbu umelcov. Helmut Newton v dobe postmoderny zmenil vnímanie ženského tela, Juergen Tellet priniesol do módnjej fotografie veľkú dávku realizmu, ktorý posúva barieru vyumelkovaných modeliek na úplne inú uroveň. David LaChapell si plní vďaka fotografickej tvorbe svoje nenaplnené sny a ďalej šíri myšlienky a posolstvá. Nick Knight vytvára “fotky z budúcnosti” a tým taktiež posunul digitálnu fotografiu na úplne iný level. A nakoniec Rober Vano, jediný reprezentant československej tvorby v tejto bakalárskej práci. Svojimi estetickými, dobre rozpoznateľnými, nie úplne ostrými módnymi fotografiami šíri jemnú eleganciu ďalej.

V poslednej časti práce som zhrnula všetky informácie o autoroch, ktoré som za celý čas študovania o nich nadobudla, vytvorila tabuľku s kritériami, podľa ktorej som realizovala svoju najpodstatnejšiu, praktickú časť bakalárskej práce (príloha).

10. ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY A INTERNETOVÉ ZDROJE

[1] Newton Helmut - *Selections from photographic work*, Schimer Art Books, 1993, Munich, ISBN 3-88814-636-4

[2] Silverio Robert- *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISNB: 978-80-7331-083-7

[3] Vartecká Anna - *Ven ze stínu - Vybrané kapitoly z dějin fotografie 1918-1955*, Publikaci vydala, Fakulta užitého umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem 2005, ISBN: 978-80-7044-966-0

[4] Ronsenblum, Naomi: *A World history of Photography*, Abbeville Press, New York 1997, str. 577 ISBN: 978-07-8921-343-3

[5] Silverio Robert- *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISNB: 978-80-7331-083-7

[6] Silverio Robert - *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISNB: 978-80-7331-083-7

[7] Normal magazine - *Exclusive interview* [online] Dostupné z URL: <https://www.normal-magazine.com/nick-knight-en> - "Photography is not a medium that shows the truth, but shows an opinion."

[8] Rawsthorn Alice The New York Times -, *Vision Quest* [online] Dostupné z URL: <https://www.nytimes.com/2007/04/15/style/tmagazine/15tquest.html?pagewanted=all>

[9] Vano Robert, *Fotka nemusí být ostrá*. Nakladatelství Slovart, Praha 2015, str.13. ISBN 978-80-7529-107-3

[10] Newton Helmut- *Selections from photographic work*, Schimer Art Books,1993, Munich, ISBN 3-88814-636-4

[11] Gundle Stephen, *Glamour a history* - Oxford 2008: Oxford University Press, ISBN: 978-0-19-921098-5

[12] Lachapelle David - “*My pictures are about getting as far away from reality as possible. Dream should be part of our everyday life*” [online] Dostupné z URL: <https://www.idlehearts.com/1287435/my-pictures-are-about-getting-as-far-away-from-reality-as-possible>

[13] Silverio Robert- *Postmoderní fotografie, fotografie ako umění na konci dvacátého století*, Akademie muzických umění v Praze, ISBN: 978-80-7331-083-7

14 - Bozzi Gea - *Duke FORM Magazine* - 1 December 2018 [online] Dostupné z URL: <https://www.dukeform.co/all-content/photographer-series-juergen-teller>

15 - Pfeffr Ryan - *Time Out Magazine* - 6 December 2017 Dostupné z [online] URL: <https://www.timeout.com/miami/news/david-lachapelle-remembers-his-favorite-miami-moments-120617>

16 - Wikipedia. *Platinotypie*. [online] Dostupné z URL: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Platinotypie>

17 - Vodička Milan - *Proč nás pořád vzrušují fotografie Helmuta Newtona* - 17 December 2013 [online] Dostupné z URL: https://www.idnes.cz/xman/styl/helmut-newton.A131216_143126_xman-styl_fro

11. OBRAZOVÁ PRÍLOHA

1. Obrazová príloha - Edward Steichen - high class portrait

2. Obrazová príloha - Adolf de Meyer

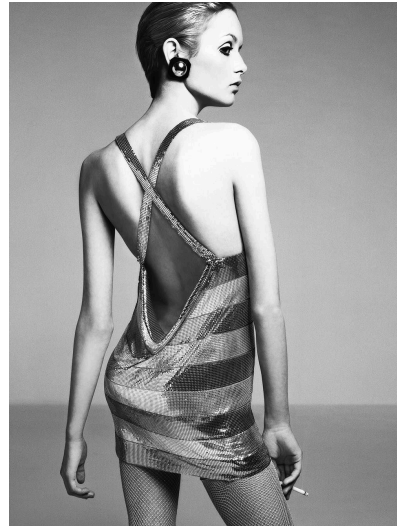
3. Obrazová príloha - Martin Munkacsí

4. Obrazová príloha - Richard Avedov

5. Obrazová príloha - Irving Penn

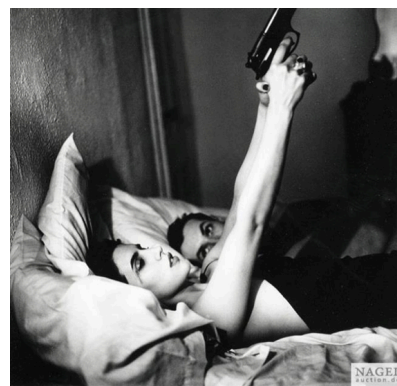
6. Obrazová príloha - Richard Avedov - Twiggy

7. Obrazová príloha - Irving Penn - Ryiia Bella

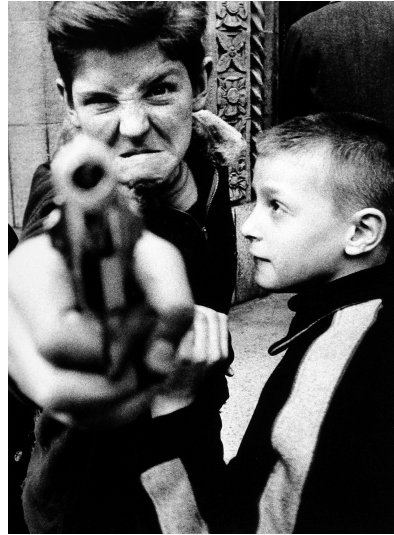
8. Obrazová príloha - Helmut Newton - Raquel Welch. Beverly Hills 1981

9. Obrazová príloha - Helmut Newton - Jo Champa, Hotel Chelsea, NY 1988

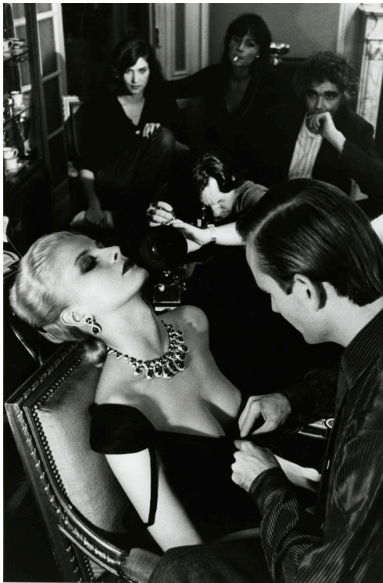
10. Obrazová príloha
- William Klein - Kazuo Ohno

11. Obrazová príloha - William
Klein - New Hampshire

12. Obrazová príloha - Sarah
Moon

13. Obrazová príloha - Woman
being filmed - Paris 1980
by Helmut Newton

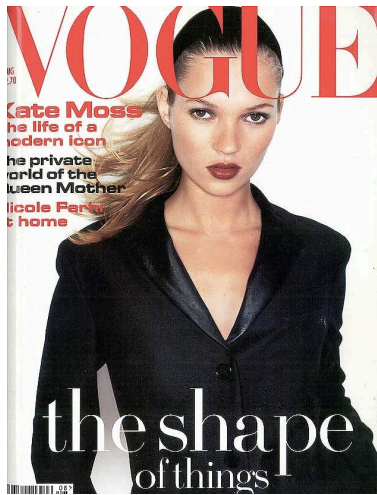
14. Obrazová príloha - Helmut
Newton - Hugh Hefner with
girlfriend - Carrie Leigh Medium

15. Obrazová príloha -
Helmut Newton
Hotel room, Paris 1976

16. Obrazová príloha - David LaChapelle - The last supper

17. Obrazová príloha
 - Vogue British
 Cover - Juergen Teller
 - Kate Moss 1994

18. Obrazová príloha
 - Vogue British
 Cover - Nick Knight
 - Linda Evangelista 1993

19. Obrazová príloha
 - Robert Vano - Milan in my bed

20. Obrazová príloha - Helmut Newton - Naomi Campbell for Yves Saint Laurent

21. Obrazová príloha - David LaChapelle - Andy Warhol

22. Obrazová príloha - Juergen Teller - Kristen McMenamy

23. Obrazová príloha
 Nick Knight - Yohji Yamamoto

30. Obrazová príloha - Kate Moss
 by Juergen Teller

31. Obrazová príloha
 - Kristen Stewartová
 by Juergen Teller

12. ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1 - Kritéria praktickej časti